

啊
1. ā, á, ǎ, à
2. a

1. Оклична частка (ā, á, ǎ, à) займає місце або на самому початку, або у кінці речення та, в залежності від тону, з яким вона вимовляється, може виражати одне з чотирьох наступних значень [633, р. 379-384]:

1.1. ā (у 1-му тоні) виражає здивування, захоплення або наказ / прохання («...добре?»): 啊, 是你呀! **Ā, shì nǐ ya!** «О, то це ти!», 啊, 这就对了! **Ā, zhè jiù duì le!** «О, тепер [це] правильно!», 你在家等着, 啊! **Nǐ zài jiā děng zhe, ā!** «Почекай у будинку, добре?».

1.2. á (у 2-му тоні) виражає питання, прохання про роз'яснення чи прохання повторити сказане: 啊, 你为什么做? **Á, nǐ wèishéme zuò?** «Ну й навіщо ти [це] зробив?», 啊? 你明天倒是去不去呀? **Á? Nǐ míngtiān dǎoshì qù bù qù ya?** «Ну? Підеш ти завтра чи ні?», 啊? 你说什么? **Á? Nǐ shuō shénme?** «А? Що ти сказав?».

1.3. ǎ (у 3-му тоні) виражає здивування або недовіру: 啊? 你突然没钱? **ǎ? Nǐ tūrán méi qián?** «Що? У тебе раптово закінчилися гроші?».

1.4. à (у 4-му тоні) виражає згоду (уривчаста вимова) або супроводжує розгадку незрозумілого, усвідомлення невідомого (протяжна вимова): 啊, 原来是你, 怪不得看着面熟哇! **À, yuánlái shì nǐ, guàibude kàn zhe miànshú wa!** «А, то це ти! А я дивлюся – обличчя знайома!».

2. Модально-експресивна заключна частка 啊 a займає місце у кінці речення та виражає широкий спектр емоційних відтінків – від вигуку, здивування, радості, спонукання та наказу до емоційно забарвленого питання («і [що,] навіть...?!») [379, р. 170]; умовно значення цієї частки можна порівняти зі значенням українського знаку оклику, котрий також може передавати різні відтінки в залежності від контексту [606, р. 41].

Морфологічною особливістю частки 啊 a є те, що її вимова та ієрогліфічне написання змінюються залежно від останнього складу передуючого їй слова [94, С. 331]:

Остання фонема передуючого складу	Форма частки 啊 a
фіналі на -ng , фіналь і у складах zhi, chi, shi, zi, ci, si	啊 a
фіналі a, e, i, o, ü та складні фіналі з цими останніми елементами	呀 ya
фіналі u, ao, ou та складні фіналі з цими останніми елементами	哇 wa

фіналі на -n	哪 <i>na</i>
частка 了 <i>le</i> (форма злиття 了 <i>le</i> + 啊 <i>a</i> в єдиний склад)	啦 <i>la</i>

这话说得是[啊]! *Zhè huà shuō de shì a!* «І вірно ж сказано!», 你快来[呀]! *Nǐ kuài lái ya!* «Іди швидше!», 您好[哇]! *Nín hǎo wa!* «Вітаю Вас!», 谢谢您[哪]! *Xièxie nín na!* «Дякую Вам [дуже]!», 我五岁[啦]! *Wǒ wǔ suì la!* «Мені [вже аж] п'ять років!».

А втім, у сучасному повсякденному мовленні цим правилом дуже часто нехтують та вживають варіант 啊 *a* замість усіх інших: 您怎么知道[啊]?! *Nín zěnmē zhīdao a?!* «Звідки Ви знаєте?!», 这么多礼物[啊]! *Zhème duō lǐwù a!* «Так багато подарунків!» тощо [404, р. 69-70].

Модально-експресивна заключна частка 啊 *a* також використовується для фонетичного (на письмі – графічного) відмежування окремих членів речення (здебільшого при перерахунку предметів чи дій) або цілих частин речення з метою полегшення вимови, розбиття речення на ритмічні групи та правильного розуміння змісту висловлювання: 我要买鲤鱼[呀]、牛肉[哇]、什么的。 *Wǒ yāo mǎi lǐyú ya, niúròu wa, shénme de.* «Я збираюся купити коропа, яловичини тощо», 去年[哪], 那时[啊], 我还在国外呢。(张洁) *Qùnián na, nà shí a, wǒ hái zài guówài ne. (Zhāng Jié)* «Торік, у той час, я ще перебувала за кордоном. (Чжан Цзе)», 到底是去[呀], 还是不去[呀]? *Dàodǐ shì qù ya, hái shì bù qù ya?* «Зрештою, то ти йдеш чи ні?» [442, р. 164].

I. 哎
āi

II. 哎
(трад. 噯)
āi, ài, āi

III. 唉
āi, ài

Оклична частка, що займає місце на самому початку речення, конкретне значення якої залежить від тону вимови, тоді як ієрогліфічний запис може варіюватися та відрізнятися від офіційно рекомендованого [442, р. 165]:

I. 哎 *āi* позначає неприємне здивування, переляк, нетерпіння, жаль, докір або ж застереження [597, р. 249]: [哎]! 你怎么能这么说呢? *Āi! Nǐ zěnmē néng zhème shuō ne?* «Ох, [ну] як ти міг таке сказати?!», [哎]! 这多不好! *Āi, zhè duō bù hǎo!* «Ой, як це все недобре!», [哎],

小心些! *Āi, xiǎoxīn xiē!* «Агов, обережніше!».

II. 噯 *āi* позначає незгода, несприйняття, заперечення [918, 页 162]: [噯], 别客气了! *Āi, bié kèqì le!* «Ні, не варто дякувати!», [噯], 话不是那

未说! **ǎi, huà bù shì nà wèi shuō!** «Ну вже ні! Нічого подібного!», **ǎi**, 别那么说了! **ǎi, bié nàme shuō le!** «Ай, не кажи такого!».

III. 唉 **āi** (у 1-му тоні) позначає згоду, а 唉 **ài** або 暖 **ài** (у 4-му тоні) – засмучення чи жаль [628, р. 4-5]: **唉**, 我这就去! **āi, wǒ zhè jiù qù!** «Гаразд [вже], я зараз / вже йду!», **唉**, 真可惜! **āi, zhēn kěxī!** «Ох, як шкода!».

Частка 哎 **āi** може приєднувати після себе додаткові морфеми 呀 **yā** або 哟 **yō**, утворюючи таким чином т.зв. стійкі синтаксичні зрощення 哎呀 **āiyā** та 哎哟 **āiyō** [891, 页 346], що мають наступні значення [540, р. 210-211]:

- 哎呀 **āiyā**, залежно від контексту, позначає здивування (присмне чи неприємне) або ж невдоволення, прикрість, біль: **哎呀**, 原来是你! **Āiyā, yuánlái shì nǐ!** «Ой, виявляється, це ти!», **哎呀**, 真美! **Āiyā, zhēn měi!** «Ох, яка краса!»;
- 哎哟 **āiyō** виражає або біль, жаль, смуток, або насмішку: **哎哟**, 多痛呀! **Āiyō, duō tòng ya!** «Ой, як боляче!», **哎哟**, 说得多好听呀! **Āiyō, shuō de duō hǎotīng ya!** «Ох і гарно ж ти говориш!».

挨
(також 捱)
ái

1. Службове дієслово (дієслово-прийменник), що етимологічно походить від повнозначного дієслова зі значенням «піддаватися; відчувати; переносити, терпіти» та вживається перед односкладними дієсловами дії для утворення пасивної форми відповідних дієслів (замість 被 **bèi**), переважно з відтінком «зазнавати певного впливу» або «зазнавати результату / наслідків» певної дії» [290, С. 199]: **挨**罚 **ái fá** «бути оштрафованим (покараним)», **挨**斥 **ái chì** «бути насвареним; отримати догану», **挨**整 **ái zhěng** «бути упорядкованим», **挨**训 **ái xùn** «бути проінструктованим». Якщо вплив розцінюється мовцем як негативний, то на письмі це службове слово може записуватися ієрогліфом 捱 [186, С. 11].

2. Службове дієслово (дієслово-прийменник), яке вживається перед іменниками, що позначають час (момент у часі або часовий проміжок), у значенні досягнення відповідного моменту у часі («до; проти») (замість 到 **dào**); вживається переважно у південних та центральних діалектах [583, С. 397]: **挨**黑儿 **āi hēir** «до темноти; проти ночі».

爱 (трад. 愛) ài

Повнозначне дієслово зі значенням «любити, кохати», що може використовуватися у якості допоміжного дієслова: поєднуючись із наступним дієсловом чи прикметником 爱 ài виражає значення «легко (швидко, скоро) піддаватися (чомусь), бути схильним (до чогось)» [590, р. 276]: 他爱害臊。Tā ài hàisāo. «Він дуже сором'язливий», 这个东西爱坏。Zhè gè dōngxi ài huài. «Ця річ легко ламається (дуже тендітна), 天冷, 花就爱死。Tiān lěng, huā jiù ài sǐ. «Ця річ легко ламається (дуже тендітна)».

Допоміжне дієслово 爱 ài також входить до складу рамкової конструкції [爱 ài + V + 不 bù + V], де V – повторюване двічі одне й те саме односкладне дієслово. Ця конструкція перекладається «хочеш роби, а хочеш – ні (, як тобі [більше] до вподоби)» та має відтінок незадоволення, роздратування, з яким мовець звертається до слухача [779, 页 48]: 你爱信不信, 这就是真相。Nǐ ài xìn bù xìn, zhè jiù shì zhēnxiàng. «Хочеш вір, а хочеш ні, [але] це – чиста правда», 爱叫不叫, 谁也听不见。Ài jiào bù jiào, shéi yě tīng bù jiàn. «Кричи, не кричи, а [все одно] ніхто не почує».

按 àn

Віддієслівний прийменник (етимологічно походить від омонімічного дієслова зі значенням «натискати»), що означає «згідно (з), відповідно (до); на основі / на підставі» та сполучається з односкладовими іменниками, односкладовими займенниками та підрядними реченнями, а також двоскладовими іменниками-одинацями виміру, хоча з останніми бажано вживати 按照 ànzhào [81, С. 232-233]: 按劳取酬 àn láo qǔchóu «одержувати відповідно до праці», 按质论价 àn zhì lùnjià «оцінювати товар за його якостями», 按我的意思来讲 àn wǒ de yìsī lái jiǎng «з моєї точки зору» тощо. Прийменникові сполучення з 按 àn можна конкретизувати за допомогою службових слів 而 ér або 来说 lái shuō / 来讲 lái jiǎng (букв.: «кажучи згідно з / відповідно до...»), що займають місце після додатка з цим прийменником, утворюючи таким чином відповідні прийменникові рамкові конструкції 按……而 àn ... ér та 按……来说 / 来讲 àn ... lái shuō / lái jiǎng [652, 页 155-156]: 按法而定 àn fǎ ér dìng «встановлювати (бути встановленим) згідно із законом», 按我的意思来讲 àn wǒ de yìsī lái jiǎng «з моєї точки зору» тощо. Зверніть увагу на лексикалізований вислів 按(理)说 àn (lǐ) shuō «в принципі, по правді кажучи, взагалі-то», який однаково часто вживається як у трискладовому, так і у двоскладовому вигляді [186, С. 33].

Хоча нормативна граматика китайської мови рекомендує вживати перед багатоскладовими іменниками особливу прийменникову форму 按着 *ànzhe* із тим самим значенням, у реальному повсякденному вжитку з багатоскладовими іменниками 按 *àn* та 按着 *ànzhe* трапляються майже з однаковою частотністю [835, 页 323-324]: 按着 规矩 *ànzhe guījǔ* / 按 规矩 *àn guījǔ* «за правилами, відповідно до правил», 按着 法律 *ànzhe fǎlǜ* / 按 法律 *àn fǎlǜ* «за законом, згідно з законом» тощо.

按照

ànzhào

Прийменник, синонімічний до 按 *àn* («згідно (з), відповідно (до); на основі / на підставі»), який сполучається з багатоскладовими чи (рідше, здебільшого з одиницями виміру [186, С. 36]) односкладовими іменниками, багатоскладовими займенниками, а також іменниковими словосполученнями [81, С. 232]: 按照 计划 *ànzhào jìhuà* «за планом, відповідно до плану», 按照 法律所规定 *ànzhào fǎlǜ suǒ guīdìng* «відповідно до положення закону», 按照 字母的顺序 *ànzhào zìmǔ de shùnxù* «за алфавітом», 按照 实际情况 *ànzhào shíjì qíngkuàng* «відповідно до реальної обстановки», 按照 自己的形象创造 *ànzhào zìjǐ de xíngxiàng chuàngzào* «створити за власною подобою», 按照 一般的意见 *ànzhào yìbān de yìjiàn* «згідно зі спільною думкою» тощо.

把

bǎ

1. Службовий прислівник, що вживається після розрядових числівників (百 *bǎi* «сто», 千 *qiān* «тисяча», 万 *wàn* «десять тисяч»), після іменників-одиниць виміру або після рахівного слова (за відсутності числівника у цьому випадку мається на увазі 一 *yī* «один») та виражає значення надлишку, залишку («...з чимось», «понад...», «...з лишком / з гаком») [208, С. 398-399]. У розмовній мові у цьому значенні часто (але не обов'язково) може втрачати тон та вимовлятися нейтральним тоном: 把 [591, р. 18]: 个 把 月 *gè bǎ yuè* «[один] місяць із гаком, більше [одного] місяця», 里 把 路 *lǐ bǎ lù* «відстань понад [один] лі», 欢迎会聚了 万 把 多人。 *Huānyíng huì jù le wàn bǎ duō rén.* «На урочисту зустріч прийшли (букв.: «зібралися» більше тисячі людей».

Сполучення (一) 把 (*yī bǎ*) також використовується у функції післяйменника, котрий займає місце у кінці речення та вказує на короткочасну, моментальну дію, фактично уподібнюючись своєрідній

одиниці виміру [56, С. 46] («раз», «разочок»): 搽了他一把! *Sǎng le tā yī bǎ!* «Дай-но йому раз! / Стукни-но його разочок!» (див. тж. п. 4.).

2. Віддієслівний прийменник (етимологічно походить від омонімічного дієслова зі значенням «тримати у руці»), який оформлює прямий додаток (додаток у знахідному відмінку, відповідає на питання «кого?», «що?») конкретно-результативного [274, С. 252], детермінованого або рідше абстрактного характеру (втім, деякі дослідники вважають, що вживати 把 *bǎ* можна лише з конкретним, чітко визначеним додатками, а відтак, наприклад, словосполучення 把一件事 *bǎ yī jiàn shì* слід вважати граматично некоректним [104, С. 43]) та виносить це додаток у позицію перед дієслівним присудком, тобто спричиняє у реченні синтаксичну інверсію його членів, одночасно надаючи додаткові емфатичного забарвлення [417, р. 3-5]. Прямий додаток, оформлений 把 *bǎ*, стає темою речення, саме на ньому, а не на підметі (діячеві) чи присудковій (дії) концентрується увага чи робиться логічний наголос, смисловий акцент [444, р. 175-179]. Пор.:

Прямий додаток без 把 <i>bǎ</i>	Прямий додаток із 把 <i>bǎ</i>
Позиція: після присудка, звичайний порядок слів	Позиція: перед присудком, інвертивний порядок слів
我军打败了强敌。 <i>Wǒ jūn dǎbài le qiángdī.</i>	我军把强敌打败了。 <i>Wǒ jūn bǎ qiángdī dǎbài le.</i>
«Наша (букв.: «моя») армія перемогла сильного ворога»	
Увага концентрується на підметі або на присудку; речення відповідає на питання «хто переміг?» або «що зробив?»	Увага концентрується на прямому додатку; речення відповідає на питання «кого [саме] переміг?»

Аналогічно: 他把这个工作搞好了。 *Tā bǎ zhè gè gōngzuò gǎohǎo le.* «Цю роботу він виконав добре», 她把谁的劝说也听不进来。 *Tā bǎ shéi de quànshuō yě tīng bù jīnlai.* «Вона не дослухається ні до чіїх порад», 学生把教室打扫干净了。 *Xuéshēng bǎ jiàoshì dǎsǎo gānjìng le.* «Аудиторію студенти прибрали дочиста».

В офіційній письмовій мові замість 把 *bǎ* для інверсії прямого додатка у позицію перед присудком часто вживається віддієслівний прийменник 将 *jiāng*, який звучить формальніше [461, С. 144]: 检察长将正式文件送达了被告。 *Jiǎncházhǎng jiāng zhèngshì wénjiàn sòngdá le bèigào.* «Прокурор вручив обвинувачуваному офіційні документи». У повсякденній розмовній мові замість 把 *bǎ* у цій функції можуть використовуватися віддієслівні прийменники 叫 *jiào* (лише якщо

присудок виражений дієсловом «звати; називати(ся)» або 给 *gěi* [463, р. 172]: 我们管他叫小胖子。 *Wǒmen guǎn tā jiào xiǎopàngzi*. «Ми називаємо його “товстуном”, 给刀杀人 *gěi dāo shā rén* «вбити людину ножем».

Дієслово-присудок у реченнях із 把 *bǎ* – обов’язково перехідне. У функції присудка у реченнях із 把 *bǎ* не можуть використовуватися неперехідні дієслова, дієслова психічної активності та стану, дієслова ставлення, а також дієслова-зв’язки [43, С. 180]. Присудок у зазначеній конструкції з 把 *bǎ* може мати ще один постпозиційний прямий додаток, який займає місце після присудка [458, р. 90-93]: 女儿把衣服撕了个口子。 *Nǚ’ér bǎ yīfu sī le gè kǒuzi*. «Дочка прорвала на сукні діру». Крім того, одне й те саме речення може одночасно містити два інвертивних прямих додатка: активний прямий додаток із 把 *bǎ* та пасивний прямий додаток із 被 *bèi*. Обидва ці додатки ставляться перед присудком, додаток із 被 *bèi* у цьому випадку завжди передує додатку з 把 *bǎ* [189, С. 52]: 他被有人把汽车撞坏了。 *Tā bèi yǒurén bǎ qìchē zhuànguài le*. «Його автомобіль був кимось розбитий / хтось розбив йому автомобіль».

Обмежено допускається вживання прямого додатка з 把 *bǎ* із т.зв. дієсловами-напівзв’язками, здебільшого у рамкових конструкціях 把……当成 *bǎ...dàngchéng* та 把……作为 *bǎ...zuòwéi* «прийняти когось / щось за когось / щось» [60, С. 65]: 我把盐当成糖了。 *Wǒ bǎ yán dàngchéng táng le*. «Я прийняв сіль за цукор», 她把认错作为警察了。 *Tā bǎ wǒ cuò zuòwéi jǐngchá le*. «Вона помилково прийняла мене за поліціанта».

Нормативна академічна граматики китайської мови розглядає вживання у функції прямого додатка після 把 *bǎ* особових займенників як некоректне і небажане [149, С. 93], але у повсякденному вжитку, навіть у літературі та ЗМІ, подібне вживання є доволі поширеним і фактично не вважається помилкою: 我把他当作自己的儿子。 *Wǒ bǎ tā dàngzuò zìjǐ de érzi*. «Я вважаю його своїм сином».

Заперечення в конструкції з 把 *bǎ* займає місце безпосередньо перед самим 把 *bǎ*. При цьому потрібно звернути увагу, що коли заперечення носить загальний характер (тобто заперечується дія головного присудка), то, в силу перфективного характеру висловлювання й опущення вищо-часового показника 了 *le* [417, р. 62], використовується 没(有) *méi (yǒu)* (у наказових реченнях – 不要 *bù yào* або 别 *bié*), а якщо в реченні є модальне дієслово, яке завжди розташовується строго перед 把 *bǎ*, то використовується 不 *bù* перед

цим модальним дієсловом [373, p.126]: 我没有把你的电脑弄坏。Wǒ méi yǒu bǎ nǐ de diànnǎo nònghuài. «Я не ламав твого комп'ютера», 不要把这只狗怕, 它不咬人。Bù yào bǎ zhè zhǐ gǒu pà, tā bù yǎo rén. «Не бійся цього собаки, він не кусається», 我不会把这件事告诉父母。Wǒ bù huì bǎ zhè jiàn shì gàosu fùmǔ. «Я не можу розповісти про це батькам». Винятки становлять речення, коли заперечення відноситься не до речення в цілому, а до окремого його допоміжного елемента (означення, обставини тощо), тобто коли заперечується не присудок, а другорядний член, або ж у випадку, коли необхідно надати запереченню емпатичного наголосу, емоційного відтінку чи смислового виділення; у цьому випадку заперечення не bù ставиться безпосередньо перед словом, до якого відноситься [416, p. 152]: 他们看来把她不放在心上。Tāmen kànlái bǎ tā bù fàng zài xīn shàng. «Вона, мабуть, їм [зовсім] не до вподоби», 我把张教授见面了不(是)今天, 而是昨天。Wǒ bǎ Zhāng jiàoshòu jiànmiàn le bù (shì) jīntiān, érshì zuótiān. «Професора Чжана я зустрів не сьогодні, а вчора».

Присудок після конструкції з 把 bǎ може бути опущено, якщо мовець бажає виляяти адресата або висловити загрозу чи своє крайнє невдоволення [794, 页 172]: 我把你个糊涂虫啊! Wǒ bǎ nǐ gè hútú chóng a! «Та я тебе, дурня такого!» (我把你(这)个……! Wǒ bǎ nǐ (zhè) gè...! «Та я тебе...! / Ну стривай, я тебе...!» можна вважати напів-ідіоматичним виразом погрози [442, p. 168]).

Допоміжні дієслова (наприклад, модальні, каузативні тощо) ставляться у реченні перед 把 bǎ [343, p. 22]: 你应该把这本书还回图书馆去。Nǐ yīnggāi bǎ zhè běn shū hái huí túshūguǎn qù. «Ти мусиш повернути цю книжку назад до бібліотеки».

Конструкції прямого додатку з 把 bǎ дозволяють вживання у реченні видно-часових показників 了 le та 着 zhe (видно-часовий показник 过 guo у реченнях із 把 bǎ не вживається [104, С. 43], непрямого додатка з прийменниками 在 zài, 给 gěi, 到 dào, 成 chéng та ін. (займає місце після прямого додатка з 把 bǎ), редулькованих дієслів, післяйменників, комплемента місця / напрямку, комплемента способу дії, комплемента ступеня, комплемента результату (результативних морфем) та модифікаторів, оскільки всі ці слова свідчать про означений конкретної характер дії, а не про аналогічні дії загалом [421, p. 450-483]: 他把橘子剥了皮。Tā bǎ júzi bō le pí. «Він очистив мандарин від шкірки», 你把那些书留着! Nǐ bǎ nà xiē shū liú zhe! «Залиши ці книжки [лежати тут / на місці]!», 她把头摇一摇, 一句话也

没说。Tā bǎ tóu yáo yī yáo, yī jù huà yě méi shuō. «Вона похитала головою, не сказавши [при цьому] жодного ні слова», 请把您的护照给我看一下儿。Qǐng bǎ nín de hùzhào gěi wǒ kàn yíxià. «Прошу [Вас] показати (букв.: «дати поглянути») мені Ваш паспорт», 我觉得好像把手机搁在架子上, 但现在到处找不着。Wǒ juéde hǎoxiàng bǎ shǒujī gē zài jiàzi shàng le, dàn xiànzài dào chù zhǎo bù zhāo. «Я, здається, поклав мобільний телефон на полицю, але зараз ніде не можу [його] знайти», 这份工作把我忙得汗流浹背。Zhè fèn gōngzuò bǎ wǒ máng de hàn liú jiā bèi. «Я до сьомого поту поспішаю виконати цю роботу», 把钱撬出去了。Bǎ qián rǔ chūqù le. «Потайки передав гроші», 我想把汉语学好。Wǒ xiǎng bǎ hànyǔ xuéhǎo. «Я хочу добре вивчити китайську мову», 别把敌人看扁了, 可能导致严重后果。Bié bǎ dírén kànbiǎn le, kěnéng dǎozhì yánzhòng hòuguǒ «Не варто недооцінювати ворога, це може призвести до серйозних наслідків».

Розповідні речення з конструкцією прямого додатку з 把 bǎ без жодних обмежень перетворюються на питальні [727, 页 239]: 你能把这工作执行吗? Nǐ néng bǎ zhè gōngzuò zhíxíng ma? / 你能不能把这工作执行? Nǐ néng bù néng bǎ zhè gōngzuò zhíxíng? «Ти можеш виконати цю роботу?».

Конкретність семантики додатка з 把 bǎ виражається у тому, що такий додаток не може вживатися у випадках, коли йдеться про невідомий мовцю чи неважливий об'єкт, а також якщо об'єкт представлений узагальненим поняттям («[якийсь] один предмет із низки подібних») [43, С. 180]. Іншими словами, можна сказати лише 我喝了一杯啤酒。Wǒ hē le yī bēi pījiǔ. «Я випив [один] келих пива» або 他买了很多书了。Tā mǎi le hěn duō shū le. «Він купив багато [якихось] книжок», але не можна сказати 我把一杯啤酒喝了。* Wǒ bǎ yī bēi pījiǔ hē le* або 他把很多书买了。* Tā bǎ hěn duō shū mǎi le*.

Прислівники (才 cái «тільки що, щойно», 就 jiù «зараз же; ось-ось», 刚 gāng «тільки, лише; щойно», 马上 mǎshàng «негайно, зараз же» тощо) у реченнях із 把 bǎ здебільшого ставляться безпосередньо перед 把 bǎ. Частковими винятками є прислівники 都 dōu «всі; все» та 全 quán «повний, весь; цілий»: вони ставляться перед 把 bǎ, якщо відносяться до підмета, або перед присудком, якщо відносяться до присудка чи до додатка [81, С. 629]: 我们都把这儿当家了。Wǒmen dōu bǎ zhèr dāng jiā le. «Ми всі вважаємо це місце [нашим] домом», але: 我把第21课的生词都记住了。Wǒ bǎ dì èr shí yī kè de shēngcí dōu

jìzhù le. «Я вивчив усі нові слова 21-го уроку». Прислівники 再 *zài* «знову, повторно; заново; ще раз» та 又 *yòu* «знову, ще раз» можуть ставитися як перед 把 *bǎ*, так і перед присудком [463, р. 171]: 你[再]把他告诉你的事说一遍。 *Nǐ zài bǎ tā gàosu nǐ de shì shuō yī biàn.* /你[把]他告诉你的事[再]说一遍。 *Nǐ bǎ tā gàosu nǐ de shì zài shuō yī biàn.* «Повтори (букв.: «скажи знову») ще раз, що він сказав тобі».

У повсякденній розмовній мові віддієслівний прийменник 把 *bǎ* може вживатися з присудком, вираженим якісним прикметником. Це відбувається у випадках, коли прямий додаток необхідно винести у позицію перед ад'єктивним присудком через те, що після цього присудка стоїть комплемент способу дії чи ступеня, котрий вводиться службовим словом 得 *de* (структура речення: «(підмет +) 把 *bǎ* + прямий додаток + присудок-якісний прикметник + 得 *de* + комплемент способу дії / ступеня») [442, р. 168]: 听他们回来了, [把]我高兴[得]什么似的。 *Tīng tāmen huí lái le, bǎ wǒ gāoxìng de shénme shì de.* «Почувши, що вони повернулися, я дуже зрадів», 这两天[把]我累[得]要死。 *Zhè liǎng tiān bǎ wǒ lèi de yào sǐ.* «У ці (останні) два дні я втомився до смерті».

Нарешті, існують випадки обов'язкового винесення прямого додатка у позицію перед присудком за допомогою 把 *bǎ*, оскільки синтаксична позиція після присудка у цих випадках зайнята іншими членами речення [248, С. 479-481]:

- якщо після присудка вживається непрямий додаток зі значенням місця чи напрямку; присудок зазвичай виражається дієсловами зі значенням «помістити (щось кудись)» або «перемістити (щось кудись)», а непрямий додаток вводиться прийменниками 在 *zài*, 到 *dào*, 向 *xiàng*, 从 *cóng*, 自 *zì*, 由 *yóu* та ін. [81, С. 629]; сполучення такого прийменника з непрямим додатком можна вважати своєрідним різновидом комплементів – комплементом місця [43, С. 181]: 我[把]钥匙忘[在]家里了。 *Wǒ bǎ yàoshi wàng zài jiālǐ le.* «Я забув ключі вдома», 他没有[把]糖放[到]茶里。 *Tā méi yǒu bǎ táng fàng dào chá lǐ.* «Він не поклав цукор у чай»;
- якщо присудок має значення «називати / вважати когось кимось / чимось» та виражається такими дієсловами, як 看 *kàn* «вважати, розглядати», 叫 *jiào* «називати», 选 *xuǎn* «вибирати» тощо, при цьому ці та інші подібні дієслова оформляються результативною морфемою 做 / 作 *zuò* «ставати; стати»; сюди ж відносяться і дієслова із різноманітнішою семантикою, які поєднуються з результативною морфемою 成 *chéng* «перетворюватися, ставати» (присудок із додатковим членом 成 *chéng* має значення

«перетворити щось / когось на щось / когось», «зробити з чогось / когось щось / когось») [501, S. 257]: 上海人把「喝茶」叫做「吃茶」。Shànghǎirén bǎ “hē chá” jiàozuò “chī chá”. «У Шанхаї замість “пити чай” кажуть “їсти чай”, 他们想把这本教科书翻译成乌克兰文。Tāmen xiǎng bǎ zhè běn jiàokēshū fānyìchéng wūklánwén. «Вони хочуть перекласти цей підручник українською мовою»;

- якщо після присудка є непрямий додаток зі значенням адресата, котрий вводиться результативною морфемою 给 gěi або прийменниками 给 gěi, 于 yú та ін. [43, С. 181]; присудок виражається дієсловами зі значенням «передавати щось комусь» на кшталт 送 sòng, 带 dài, 寄 jì, 致 zhì, 交 jiāo, 还 huán, 拿 ná тощо, більшість із цих дієслів добре сполучається з результативною морфемою 到 dào і додатком місця / напрямку [763, 页 137]: 我把钱交给收了收银员。Wǒ bǎ qián jiāogěi le shōuyínyuán. «Я передав гроші касиру», 他把我们介绍给大使。Tā bǎ wǒmen jièshào gěi dàshǐ. «Він познайомив нас із послом (букв.: «відрекомендував нас послові»)».

3. Рахівний суфікс / рахівне слово / слово-класифікатор (у повсякденному мовленні на північних діалектах часто також 把儿 bǎr [680, 页 52]) для наступних категорій іменників [259, С. 7-11]: а) для предметів, що мають ручку або рукоятку (一把刀 yī bǎ dāo «один ніж», 两把茶壶 liǎng bǎ cháhú «два чайники», 扇子三把 shànzi sān bǎ «віял — три штуки» тощо); б) (часто з суфіксом 子 zǐ або 儿 (ér) [582, С. 66]) для зв'язок, пучків, букетів, снопів, в'язанок (一把花儿 yī bǎ huār «букет квітів», 一把柴火 yī bǎ chái huǒ «в'язанка хмизу» тощо; числівник 一 yī «один» у розмовній мові часто випускається – відсутність одиниці означає її за замовчуванням: 把草 bǎ cǎo «[один] пучок трави»); в) для кількості, яку можна взяти однією рукою (жменя, кулачок) (числівник 一 yī «один» у розмовній мові найчастіше випускається – відсутність одиниці означає її за замовчуванням: (一) 把米 yī bǎ mǐ «(одна) жменя рису» тощо); г) для деяких абстрактних понять, переважно з числівником 一 yī «один» (一把火 yī bǎ huǒ «[один] вогонь», 一把年纪 yī bǎ niánjì «[один] вік (тобто постарішати, стати старшим)», 一把力气 yī bǎ lìqi «[одне] (велике, значне) зусилля», 一把好手 yī bǎ hǎoshǒu «[один] майстер своєї справи, професіонал, золоті руки»); д) для рухів руками (прям. та переносн.), найчастіше з